

Napitak mudrosti

Naiđe kroz šeher čudnovat šejh i pronese kroz čaršiju svoju dunjalučku odsutnost uvijenu u same prnje i rite. Kao da mu je i ona preko plečke prebačena pokrpana torba bila težak teret dok se pod njom onoliko pogo, a u dnu te torbe migoljio se samo bijedan sadržaj tek koliko da simbolizira grijeha života. Prođe čaršijom ne osvrćući se na ovosvjetske privlačnosti i uputi se prema džamiji. Ostavi na sofi torbu i skrušeno uđe u džamiju pa pronađavši u kraju mjesto, zanijeti ikindijski sunet.

Kada se namaz sklanjao, džemat poče da se diže, ali najednom svi zastadoše jer čudni šejh poče da uči ašere. Njegov zvonki glas i umilan mekam vrati džemat na mjesto, pa pošto se utiša svaki šum, utonu u religiozan zanos i stade se topiti u nekim nepoznatim milinama. Pošto šejh završi ašere, nastavi vaziti. Kao da iz njegovih rita začarlija jato šarenih leptira i zazuja roj medonosnih pčelica, tako iz šejhovih usta, prorezanih u gustoj sjedoj bradi, zaskriše nečuvvene riječi noseći na svojim svjetlosnim krilima čitavu mudrost misli.

Oduševljenje ponese i bogatog trgovca u prvom safu. I njegovo srce prepuni se osjećanjima islamske darežljivosti, na kakve osjeća u svojoj poslovnosti nije do tada navikao, pa kada šejh završi vaz, pride mu i reče:

"Neka te Allah nagradi za sve ovo čime si nas neočekivano obdario! Meni bi učinio veliku čast i radost ako bi od mene primio ovaj ćurak na dar!"

Rekavši to u oduševljenju, koje mu se, pod utiskom časa i gledajući bijedu šejhove spoljašnosti, izmaklo kontroli razuma, trgovac stade da sa sebe skida ćurak da bi njime pregrnuo šejha. Ali šejh otkloni rukom, pogleda odozdol trgovca i veli mu:

"Asli si toliko bogat dok i meni možeš darovati tako skupocjen ćurak?!"

"Dragi šejh-efendija", hvalisavo će trgovac na to, "bogat sam toliko da se otuđenjem ove malenkosti ne bi ni primjetila kakva praznina na mom bogatstvu!"

"A koliko misliš da vrijedi tvoje bogatstvo?"

"Više od dvije hiljade dukata", odgovori trgovac s ponosom.

Šejh zanjaha glavom pa opet pogleda u trgovca. "A da li bi ti želio uvećati svoje bogatstvo, recimo, još za dvije hiljade dukata?"

Kroz trgovčevu glavu sinu misao - da bi taj šejh mogao biti evlija i nekim mističkim čudom mogao bi zaista da uveća njegovo bogatstvo, pa pohiti da odgovori: "Bih, kako ne bih!"

"E onda, ti si siromašan čovjek i od tebe ne mogu da primim nikakav dar!" Rekavši to, i ne pogledavši trgovca, diže se i ode iz džamije u nepoznatom pravcu.